

FİKRET BAŞKAYA DOSYASI

KİŞİLER:

Fikret Başkaya, yazar, Türkiye ve Ortadoğu Forumu Vakfı'nın ve Özgür Üniversite'nin kurucusu.

OLAY:

Ankara Cumhuriyet Savcısı Yarcan Mutlu tarafından hazırlanan 11 Eylül 2018 tarihli bir iddianameyle Fikret Başkaya'nın 7 Kasım 2016 tarihinde ozguruniversite.org'ta yayınlanan "Asıl Terör Devlet Terörüdür" başlıklı yazısı nedeniyle [Terörle Mücadele Kanunu m.7/2](#)'de düzenlenen "terör örgütü propagandası" suçunu işlediği iddia edildi.

Dosyada yer alan deliller, yazarın ozguruniversite.org'ta yayınlanan söz konusu yazısı, ev aramasında bulunan diğer köşe yazıları ve bazı fotoğraflardan oluşuyor.

İddianamede "...özgürlükleri ve hakları konusunda kuşku bulunmayan Kürt vatandaşları..." ifadesi yer alıyor ve daha sonra ise Kürt vatandaşlarının adlarının kullanılarak terör örgütü propagandası yapılmaya çalışıldığı anlatılıyor. İfade özgürlüğü bakımından ise savcının açıklaması şu şekilde: "Düşünmek biyolojik bir eylem olduğundan bunun yasaklanması ya da özgür bırakılması hukuki anlamda bir geçerlilik taşımaz. Burada tartışılması gereken husus tabiatında özgür olan düşünceyi açıklama veya yayma durumudur."

Fikret Başkaya ise savcılıktaki savunmasında, Özgür Üniversite'nin internet sitesinde yayınlanan yazısının düşünce özgürlüğü kapsamında olduğunu, devleti nasıl görüyorsa o şekilde ifade ettiğini söyledi. Ayrıca, yazısının genel olarak devlet kurumu kapsamında yazıldığını, Türkiye Devleti değil genel olarak devlet kurumunu eleştiren bir yazı olduğunu, yazının bir kısmının alınarak suç kapsamına sokulmasının doğru olmadığını ifade etti.

Başkaya hakkında düzenlenen iddianame Şubat 2019'da Ankara 21. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından kabul edildi ve 21 Mart 2019'a duruşma tarihi verildi.

YARGIYI YARGILAMA

KARARIN ÖZETİ

18 Mart 2019

Gereği düşünüldü.

1. Fikret Başkaya hakkında Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından düzenlenen bu iddianame devletin ifade özgürlüğü söz konusu olduğunda sınırlama rejimini kendi yorumuna göre nasıl uyguladığını bir kez daha örneklemiş oldu. Bu bakımdan savcı, ifade özgürlüğü kapsamındaki ifadeleri suç olarak değerlendirerek yetkisini kötüye kullandı ve [Türk Ceza Kanunu m. 257](#)'ye göre görevi kötüye kullanma suçunu işlemiş oldu.
2. Ankara 21. Ağır Ceza Mahkemesi heyeti de muğlâk ifadelerle suç yaratan bu iddianameyi kabul ederek Türkiye'de yargının herhangi bir şekilde bağımsız ya da tarafsız olmadığını ve kararlarını hukuka dayandırmadığını bir kez daha ortaya koydu.

GEREKÇELİ KARAR

Fikret Başkaya'nın kaleme aldığı ve iddianameye konu edilen "Asıl Terör Devlet Terörüdür" başlıklı yazının ifade özgürlüğü korumasından yararlanamayacağı ve buna bağlı olarak suç unsurları içerdiğinin tespit edilebilmesi, yerleşik içtihatlar gereği yazının açıkça şiddet içerikli olması ya da şiddeti teşvik edici olması, nefret söylemleri içermesi durumlarında mümkün. İddianamede yer alan ifadelerde olduğu gibi yapılan diğer her türlü yorum, hakka yönelik bir müdahale ve neticede hakkın ihlali anlamına geliyor. Bu tür müdahaleler ifade özgürlüğünün objektif esaslara dayanılarak korunmasının önüne geçiyor, kapsamını daraltıyor ve tanımını daha da muğlâklaştırıyor.

İddianameyi düzenleyen savcı ifade özgürlüğü konusundaki yerleşik içtihatları hiçe sayarak, devleti eleştiren bir yazının mutlaka cezalandırılması gerektiği düşüncesinden yola çıkarak, - Kürt vatandaşların haklarını teslim etmeyi de ihmal etmeden(!)- iddialarını sıralıyor. Öyle ki, iddianamenin çoğu bölümünde suç konusu edilen metnin aslından kopulduğunu, genişletici yorumlara başvurulduğunu, metne anlamının ötesinde anlamlar yüklediğini görüyoruz.

Diğer taraftan Türkiye'nin içinde bulunduğu siyasi koşullar ve ifade özgürlüğü alanında yaratılan *korku iklimi* de göz önüne alındığında, suçlamaların metnin kendisinden çok, yazarının kimliğiyle bağlantılı olduğunu da keşfetmemiz uzun sürmüyor. Benzer pek çok soruşturmada gördüğümüz üzere, davaya dönüşen bu soruşturmada da muhalif kesimden olan ve özgür düşünce için emek vermiş bir yazar hedef alındı.

Ankara 21. Ağır Ceza Mahkemesi iddianameyi kabul ederek, düşüncüyü cezalandırma yolunda ilk adımını attı ve dava konusu yapılan metnin korumasından tartışmasız bir şekilde yararlanması gerektiği ifade özgürlüğünün ihlaline ortak oldu. Yargılama neticesinde verilecek bir beraat kararının dahi bu ihlali telafi edebilmesi günümüz koşullarında mümkün gözüküyor.

EKLER

(www.mevzuat.gov.tr)

Terörle Mücadele Kanunu

Madde 7/2-

Terör örgütünün; cebir, şiddet veya tehdit içeren yöntemlerini meşru gösterecek veya övecek ya da bu yöntemlere başvurmayı teşvik edecek şekilde propagandasını yapan kişi, bir yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Bu suçun basın ve yayın yolu ile işlenmesi hâlinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır. Ayrıca, basın ve yayın organlarının suçun işlenmesine iştirak etmemiş olan yayın sorumluları hakkında da bin günden beş bin güne kadar adli para cezasına hükmolunur. Aşağıdaki fiil ve davranışlar da bu fıkra hükümlerine göre cezalandırılır:

a) (Mülga: 27/3/2015-6638/10 md.)

b) Toplantı ve gösteri yürüyüşü sırasında gerçekleşmese dahi, terör örgütünün üyesi veya destekçisi olduğunu belli edecek şekilde;

1. Örgüte ait amblem, resim veya işaretlerin asılması ya da taşınması,
2. Slogan atılması,
3. Ses cihazları ile yayın yapılması,
4. Terör örgütüne ait amblem, resim veya işaretlerin üzerinde bulunduğu üniformanın giyilmesi.

Türk Ceza Kanunu

Görevi kötüye kullanma

Madde 257-

(1) Kanunda ayrıca suç olarak tanımlanan haller dışında, görevinin gereklerine aykırı hareket etmek suretiyle, kişilerin mağduriyetine veya kamunun zararına neden olan ya da kişilere haksız bir menfaat sağlayan kamu görevlisi, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Kanunda ayrıca suç olarak tanımlanan haller dışında, görevinin gereklerini yapmakta ihmal veya gecikme göstererek, kişilerin mağduriyetine veya kamunun zararına neden olan ya da kişilere haksız bir menfaat sağlayan kamu görevlisi, üç aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.